

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3To/97/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2620010587
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Kresl
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2025:2620010587.3

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Rastislava Kresla a sudcov JUDr. Ladislava Révesa a Mgr. Stanislava Kováča, v trestnej veci obžalovaného ml. A. A., nar. XX.XX.XXXX v B., pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Senica, sp. zn. 1T/113/2020-636 zo dňa 09.04.2024, na verejnom zasadnutí konanom dňa 03.06.2025, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie obžalovaného ml. A. A., nar. XX.XX.XXXX v B., z a m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Senica sp. zn. 1T/113/2020-636 z 09.04.2024 bol obžalovaný ml. A. A., nar. XX.XX.XXXX v B., bytom A. C. X, D. uznaný vinným zo spáchania zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, ktorého sa dopustil spoločne s medzičasom právoplatne odsúdeným ml. A. E., nar. XX.XX.XXXX v F., na tom skutkovom základe,

že

obž. ml. A. A. a obž. ml. A. E. dňa 24.11.2018 v čase okolo 13.00 h v Senici, na ulici L. Novomeského, na workoutovom ihrisku za predajňou COOP Jednota po vzájomnej dohode pod hrozbou bitky a dokopania nútili maloletých G. H. I., nar. XX.XX.XXXX a J. K., nar. XX.XX.XXXX, aby pre nich išli ukradnúť prezervatívy, nápoje, jedlo a voňavky s tým, že ak ich chytia a povedia ich mená, zabijú ich, po čom maloletý G. H. I., nar. XX.XX.XXXX a maloletý J. K., nar. XX.XX.XXXX zo strachu z uvedených vyhrožok bitkou išli do predajne COOP Jednota v Senici na Námestí Oslobodenia č. 12 a pre obžalovaných tam odcudzili 1 ks malinové bolero, 2 krabičky prezervatívov zn. Durex, 1 ks nápoj Brejk 250 ml, 1 ks mlieko Pikao, 1 ks Axe deo Black, pričom boli pri krádeži pristihnutí.

Za tento skutok uložil okresný súd obžalovanému podľa § 189 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 42 ods. 1 Trestného zákona s poukazom na § 41 ods. 2 Trestného zákona a § 117 ods. 1 Trestného zákona súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 30 (tridsať) mesiacov. Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona súd obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmienčne odložil a podľa § 119 ods. 1 Trestného zákona obžalovanému ustanovil skúšobnú dobu probačného dohľadu v trvaní 3 (tri) roky. Podľa § 51 ods. 4 písm. j) Trestného zákona obžalovanému uložil tiež povinnosť spočívajúca v príkaze podrobiť sa v skúšobnej dobe psychologickému poradenstvu. Zároveň okresný súd postupom podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona zrušil výrok o treste uloženého trestným rozkazom Okresného súdu Senica sp. zn. 2T/46/2020 zo dňa 14.10.2020, právoplatným dňa 02.03.2021 ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej

došlo zrušením, stratili podklad, a tiež zrušil výrok o treste uloženého trestným rozkazom Okresného súdu Senica sp. zn. 1T/68/2020 zo dňa 05.08.2020, právoplatným dňa 28.08.2020 ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil v rozsahu č. I. 636-648.

Proti tomuto rozsudku v celom rozsahu podal odvolanie obžalovaný prostredníctvom svojej obhajkyne, ktoré písomne odôvodnil na č.I. 672-676.

Obžalovaný v odvolaní podanom prostredníctvom obhajkyne namietal, že aj napriek rozsiahlemu dokazovaniu sa nepodarilo preukázať, že sa skutok stal a tento spáchali obžalovaní. Z výpovedí svedkov ako aj poškodených bolo zrejmé, že po dlhšiu dobu dochádzalo vo vzťahu k poškodeným k šikane, avšak obžalovaní neboli osobami, ktorí ich šikanovali. Poškodení nevypovedali zhodne, ich výpovede sa v určitých častiach rozchádzali. Obaja poškodení uviedli, že z obžalovaného A. nemali strach, a z dokazovania ani nevyplývalo, že by sa im obžalovaný vyhrážal či ich vydieral. Obaja poškodení mali problémy so správaním, zhoršené známky zo správania, ktoré sa objavili ešte pred spáchaním skutku. Zamietnutie návrhu obhajoby na doplnenie dokazovania dopracovaním znaleckých posudkov na poškodených, a tiež obžalovaných, ktoré by mapovali ich sklony k násiliu sa javí viac ako dôvodné. Veľká časť výpovedí rodičov sa nezakladá na pravde a bola vyvrátená vykonanými dôkazmi. Je evidentné, že poškodení mali nejaký problém, strach, boli vystavení tlaku zo strany iných osôb, a tiež, strach, že tento incident bude mať dohru aj v škole. Z uvedeného dôvodu je možné pripustiť, že skutok sa nestal tak, ako ho opísali poškodení, ale úplne inak, poškodení si mohli situáciu vyhodnotiť inak, pričom nemuselo ísť o konverzáciu s vyhrážkami, resp. hrozbami. Podľa vyjadrenia poškodených mali obžalovaní čakať na úplne inom mieste, preto ku skutku ani nemohlo dôjsť. Nebola prítomná možnosť, aby boli zo strany poškodených obžalovaní vnímaní ako reálna hrozba. Poškodení nemuseli konať tak, ako sa od nich vyžadovalo, vôbec nemuseli do predmetného obchodu chodiť. Faktom je, že si poškodení mohli konverzáciu vyložiť inak, a to z dôvodu stresu a strachu kvôli prebiehajúcej šikane. Ani samotní poškodení nevedeli potvrdiť motív svojho konania. Poukazuje na jednotlivé výpovede svedkov, napr. z výpovede svedkyne L. M. K. vyplýva, že tá sa len domnieva, že išlo o obžalovaných. Svedkyňa spomínala inú osobu, ktorá šikanovala jej syna, meno obžalovaného A. nespomínala, uviedla, že len z počutia vie, že sa poškodeným niekto vyhrážal. Svedok H. I. uviedol, že v deň skutku okolo 16-tej hodiny u nich hľadal obžalovaný A. poškodeného-ich syna, čo však nemôže byť pravda, keďže v tom čase bol obžalovaný na polícii. Svedok J. K. uviedol, že do skupiny, ktorá sa vyhrážala poškodenému K. obžalovaný A. nepatril. Svedok G. H. sa výrazne líši od výpovede svedka K.. Obžalovaný má za to, že výpovede svedkov sa významne rozchádzajú, odporujú si, nepreukazujú bez pochybností, či sa skutok stal a kto ho spáchal. Zo znaleckého posudku nevyplýva, že by mal obžalovaný navyše sklony k agresivite, šikane či k teroru iných. Znalčkyňa ako aj resocializačné centrum G. skôr potvrdzujú, že v prípade obžalovaného A. ide o introvertného a tichého človeka. Vykonanie znaleckého dokazovania by prispelo k objasneniu charakteru a vlastností obžalovaných, čo je v tomto prípade kľúčové. Zarážajúce je, že ak mali poškodení z obžalovaného A. strach, po skutku nemali problém sa s ním stretávať, nevyhýbali sa mu ani iných spôsobom nedávali najavo strach z obžalovaného. Súd sa vôbec nezaoberal pohnútkami poškodených, nezabezpečil si ani správy zo školy. Obhajoba navrhla, aby odvolací súd obžalovaného spod obžaloby oslobodil.

Krajský súd vo veci vykonal verejné zasadnutie dňa 03.06.2025 za prítomnosti zástupcu Krajskej prokuratúry v Trnave a obhajkyne obžalovaného, v neprítomnosti obžalovaného. Obhajkyňa obžalovaného zotrvala na podanom odvolaní, dôvody odvolania nežiadala zmeniť ani doplniť. Odvolací súd oboznámil prítomných s napadnutým rozsudkom, odvolaním obžalovaného, odpisom registra trestov na obžalovaného, príslušnými lustráciami na osobu obžalovaného ako aj podstatným obsahom spisu. Strany nemali žiadne pripomienky k oboznamovanému spisovému materiálu. Zástupca krajskej prokuratúry navrhol odvolanie obžalovaného zamietnuť podľa § 319 Trestného poriadku ako nedôvodné, keďže okresný súd sa dostatočne vysporiadal s dôkazmi. Obhajkyňa obžalovaného sa pridržala písomných dôvodov odvolania, a tiež odvolacieho návrhu.

Podľa ustanovenia § 317 ods. 1 Trestného poriadku, ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku, alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku, event. napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým

odvolateľ podal odvolanie ako i správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Po splnení prieskumnej povinnosti v rozsahu § 317 Trestného poriadku odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné, v dôsledku čoho sú splnené podmienky pre jeho zamietnutie v zmysle § 319 Trestného poriadku.

Proces dokazovania (a to nie len z hľadiska hodnotenia obsahu jednotlivých dôkazov, ale aj z hľadiska rozsahu dokazovania) je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých vo veci vykonaných dôkazov dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia. Zákon pritom neurčuje a ani nemôže určiť konkrétne pravidlá, podľa ktorých by sa malo vychádzať v konkrétnom prípade pri určení rozsahu dokazovania alebo pri hodnotení obsahu dôkazov, prípadne ich vzájomnej súvislosti. Jediným všeobecným pravidlom určujúcim rozsah dokazovania je zásada vyjadrená vo vyššie citovanom ustanovení podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, ktorej orgány postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie. (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 1To/7/2012 z 30. januára 2013)

Podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, nezávisle od toho, či ich obstaral

Okresný súd pri vykonávaní dôkazov na hlavnom pojednávaní postupoval podľa príslušných ustanovení Trestného poriadku upravujúcich spôsob vykonania dôkazov, pričom sa nedopustil žiadnych závažných chýb, ktoré by mohli mať vplyv na zistenie skutkového stavu veci, tak ako namietal obžalovaný prostredníctvom obhajkyne v odvolaní. S poukazom na rozsah a spôsob vykonaného dokazovania podľa odvolacieho súdu dospel aj k správnym právnym a skutkovým záverom, t.j. že skutok bol podľa obžaloby správne právne kvalifikovaný ako zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona formou spolupáchateľstva, skutok spáchal obžalovaný A. A. spoločne s medzičasom právoplatne odsúdeným A. E., pričom v konaní neexistovala žiadna pochybnosť o ich vine, a tiež žiadna skutočnosť, ktorá by vylučovala trestnú zodpovednosť obžalovaného.

Na úvod, a pre ozrejenie odvolací súd pripomenie obžalovanému, že predmetnom konanie nie je skúmanie či a kto poškodených v čase pred spáchaním skutku šikanoval, z koho mali odôvodnený strach a v dôsledku koho správania pociťovali následne obavu, ale práve a výlučne udalosti zo dňa 24.11.2018 v čase okolo 13:00 hod v Senici na ul. L. Novomestského na workoutovú ihrisku, kedy sa mali obaja obžalovaní voči poškodeným dopustiť trestného činu spočívajúceho v donútení ísť kradnúť do obchodu zadaný tovar, to všetko pod hrozbou násilia, a tým u poškodených vyvolať dôvodnú obavu z ujmy na živote a zdraví. Uvedené odvolací súd dáva do pozornosti úvodom preto, lebo podstatná časť odvolania sa sústredila na okolnosti, ktoré nesúviseli so skutkom, hoci sa priamo týkali poškodených. Obhajoba sa v odvolaní snaží poukázať na šikanu, ku ktorej došlo vo vzťahu k oboj poškodeným, a ktorá bola preukázaná, pričom údajne obžalovaný A. A. nemal byť jednou z osôb, ktoré sa šikany dopúšťali, a tým mala byť vylúčená aj jeho trestná zodpovednosť a účasť na predmetnom skutku. Odvolací súd sa bude v odôvodnení svojho rozhodnutia koncentrovať výlučne na odvolacie námietky priamo týkajúce sa skutku.

Pokiaľ ide o námietku, ktorou obhajoba spochybňovala skutočnosť, že sa skutok stal, nemožno s námietkou súhlasiť. Obžalovaný v rámci svojej obhajoby v odvolaní prostredníctvom obhajkyne predostiera svoj vlastný „príbeh“ o tom čo sa v uvedený deň udialo, resp. neudialo a dokonca spochybňuje vnímanie udalostí z inkriminovaného dňa poškodenými, poukazujúc na ich psychické

nastavenie, ktoré bolo príčinou šikany, na ktorej sa obžalovaný nepodieľal, v dôsledku čoho mali vnímať rozhovor na workoutovom ihrisku nepríjemne emotívne. Obžaloba predostiera vlastné hodnotenie deja, označuje vyhrážanie smerované voči poškodeným za možný žart. Odvolací súd zotrúva na tom, že aj napriek námietkam obhajoby okresný súd správne ustálil skutkový stav, aj napriek tomu, že obaja obžalovaní od začiatku trestného stíhania popierajú akúkoľvek účasť na trestnom čine a skutok ako taký, o ich vine svedčia primárne výpovede oboch poškodených, ktoré sú obsahovo zhodné a podporené ďalšími nepriamymi dôkazmi.

Obaja poškodení opísali skutok rovnako, a to, že v inkriminovanom čase sa nachádzali na workoutovom ihrisku, kam prišli obžalovaní, ktorí ich podnecovali a následne pod hrozbou fyzického násillia prinútili ísť ukradnúť tovar do neďalekého obchodu. Poškodení sa údajne spočiatku bránili, po stupňovaní sa vyhrážok sa však podvolili, vnímajúc oboch obžalovaných ako problémové osoby, ktoré sa stýkali s osobami, ktoré sa voči nim mimo iného dopúšťali šikany. Obaja poškodení zhodne vypovedali, že ukradnuté veci mali odovzdať pri moste v blízkosti kúpaliska, a rovnako vypovedali aj o dôvode na strane obžalovaných, a to plán ísť na diskotéku do klubu Dox v Senici, kvôli čomu potrebovali ukradnúť práve tie veci, o ktoré ich obžalovaní požiadali. Poškodení o skutku vypovedali konzistentne, udalosti vedeli zasadiť do času a priestoru, uvádzali logické súvislosti, vzhľadom na to, že vypovedali oddelene, pričom už z miesta skutku boli príslušníkmi PZ odvedení oddelene nemali možnosť svoje výpovede prispôbiť. Pokiaľ ide o výpovede maloletých poškodených, znaleckým skúmaním bola u oboch poškodených pozitívne vyhodnotená nielen všeobecná ale aj špecifická vierohodnosť, absentovali u nich sklony k fabulácii. U oboch poškodených znalkyňa PhDr. Alena Kopányiová, PhD. ustálila schopnosť správne reprodukovať a zapamätať si udalosti týkajúce sa skutku, obaja poškodení opisovali rovnaké autentické udalosti deja, poškodení sa tlakom obžalovaných podvolili, išli kraďnúť, aby ich ďalej neohrozovali. Znalkyňa navyše konštatovala, že obaja poškodení vypovedali zhodne v tom, že prioritizovali osobu ml. A. A., uvádzali ho ako hlavnú osobu.

Výpoveď poškodených bola podporená aj výpoveďami svedkov, rodičov – L. M. K. a H. I., ktorým sa po skutku obaja poškodení zdôverili a uviedli, že išli kraďnúť na podnet obžalovaných a pod vplyvom ich vyhrážok. Aj v predstretí udalosti svojim rodičom boli obaja poškodení konzistentní a súladní s tým, čo uviedli po tom, ako boli pri krádeži prichytení, pričom na vierohodnosti nielen poškodených ale aj svedkov nemení nič skutočnosť, že neboli priamymi svedkami, či do doby skutku obžalovaných nevideli a nepoznali obžalovaných. Rovnako nemôže na závere o vine zvrátiť nič ani to, že obžalovaní sa nepodieľali na šikane poškodených inými osobami, keďže tu sa prejednáva iný skutok. Je však pravdou a vykonaným dokazovaním preukázané, že obžalovaní mali vedomosť o tom, že poškodení boli šikanovaní a terorizovaní inými osobami (z partie obžalovaných), a preto zneužili ich zraniteľnosť a verbalizovali vyhrážky, aby oboch poškodených prinútili kraďnúť. Pokiaľ obhajoba namieta voči výpovedi svedka H. I., ktorý uviedol, že v predmetný deň mal u nich obžalovaný A. zvoníť a hľadať poškodeného G. H. I. v čase okolo 16:00 hod, kedy ale obžalovaný bol na polícii, ide o tvrdenie vytrhnuté z kontextu celej výpovede, pretože svedok si nebol istý časom, čas označil ako orientačný.

Nemožno sa stotožniť ani s námietkou, že obžalovaní na mieste skutku neboli, preto nemohlo dôjsť k spáchaniu skutku. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že hoci obaja obžalovaní popierali spáchanie skutku, nepopreli skutočnosť, že sa na mieste – workoutovom ihrisku nachádzali, stretli tam poškodených, pričom obžalovaný E. dokonca uviedol, že sa o krádeži rozprávali, no nešlo o vyhrážky. Dohoda podľa poškodených znela odovzdať ukradnutý tovar pri moste v blízkosti kúpaliska, pričom hrozba vyhrážkami bola smerovaná aj v prípade eventuálneho prichytenie a povinnosti zatajiť, kto mená osôb, pre ktoré boli poškodení kraďnúť.

Odvolací súd navyše nezistil prípadnú motiváciu poškodených krivo obviníť obžalovaných, pretože tí sami sa od obžalovaných a ich kamarátov, ktorí sa rovnako voči poškodeným dopúšťali nevhodného konania, izolovali či dokonca zatajovali. Sami poškodení opakovane uviedli, že sa obžalovaných báli, a to aj preto, lebo boli súčasťou problémovej partie, a preto ich automaticky tiež považovali za problémové osoby. Niet potom logického dôvodu, aby sa napriek vlastnému strachu pokúsili krivo obviníť osoby, čím by riskovali prípadnú odplatu. Ďalej o vine svedčí aj konanie obžalovaných po skutku, keď pred konaním prvého hlavného pojednávania obžalovaný A. E. pri stretnutí poškodeného G. H. I. sa tomuto opätovne vyhrážal, a to slovami, že ak pre neho skončí trestné konanie „zle“, skončí rovnako zle aj poškodení a tiež skutočnosť, že obžalovaný A. A. sa poškodeným po skutku ospravedlnil s cieľom privodiť pre seba priaznivejšiu situáciu a primäť poškodených, aby ho za páchatel'a skutku neoznačili. Treba tiež

podotknúť, že obžalovaný A. E. sa vzdal práva na podanie odvolania, rozsudok voči svojej osobe prijal, a tým svojím spôsobom potvrdil, že ku skutku došlo a skutok spáchali obžalovaní. O vine svedčí aj samotný druh vecí, ktoré boli odcudzené – a to napr. 2 krabičky prezervatívov zn. Durex či 1 ks Axe deo Black, s ktorými v čase skutku poškodení nemali žiadnu skúsenosť, nakoľko išlo o 12 ročných chlapcov.

Pokiaľ obhajoba spochybňuje vážnosť vyhrážok, označuje ich za možný žart, či pripisuje ich zveličenie poškodeným vzhľadom na to, že pred skutok boli obeťami šikany, čo sa malo prejavíť na ich prežívaní, ani s touto námietkou odvolací súd nesúhlasí. Zo znaleckého posudku č. 08/2019 znalkyne PhDr. Aleny Kopányiovej, PhD. síce vyplynulo, že obaja poškodení boli obeťou šikany, pociťovali stres, v ich prežívaní bola zistená zvýšená emocionálna labilita, pričom nemali vyvinuté dostatočné stratégie na zvládanie podobných udalostí. To však nijakým spôsobom nemôže spochybniť pociťovanie vyhrážok obžalovanými ako vážne mienených, strach z vyhrážok, ktoré u oboch poškodených mohli a napokon aj vzbudili obavu z ich uskutočnenia, a preto sa rozhodli ísť do obchodu a kraďnúť. Tu treba mať na zreteli, že vážnosť vyhrážok posudzuje súd vzhľadom k tomu, ako subjektívne ich pociťuje poškodená osoba, nie obžalovaný či iné nezainteresované osoby. Obaja poškodení vypovedali o takej kvalite vyhrážok, pre ktorú sa rozhodli ísť do obchodu, zvažovali, že veci neukradnú ale zakúpia za vlastné peniaze, ktorých však nemali dostatok. U poškodených vyhrážky bitkou celkom zjavne predstavovali tak tiesnivú situáciu, kedy sa rozhodli ísť ukradnúť tovar, a to taký, ktorý im zadali obžalovaní. Poškodení pociťovali vyššiu stupeň tiesnivosti pocitu, keďže sa vyhrážkam podvolili, čo od začiatku konania uvádzali. Primárne samotní poškodení (nie obžalovaný, ktorému hrozí trest) mali objasniť, aké pocity v nich vyvolalo správanie sa obžalovaných. Ak obžalovaný tvrdí, že poškodení do obchodu vôbec nemuseli dôjsť, aj v tomto prípade je nutné vnímať jeho obhajobu ako nekritický postoj k trestnej činnosti, nakoľko sám mal vedomosť o prevahe (prinajmenšom z dôvodu veku) nad poškodenými, obžalovaný mal vedomosť, že poškodení sú náchylní podvoliť sa agresorom a ich stav zneužil prostredníctvom vyhrážok s cieľom uspokojiť svoje potreby.

Pokiaľ obhajoba poukazuje na to, že samotní poškodení boli problémoví, ich hodnotenie z príslušnej základnej školy nijako neoslabuje ich vierohodnosť, pretože tá bola posudzovaná znalkyňou, ktorá oboch poškodených označila za vierohodných v rovine všeobecnej ako aj špecifickej. Rovnako odvolací súd súhlasí a stotožňuje sa s tým, keď okresný súd odmietol vykonať dokazovanie doplnením znaleckého skúmania za účelom preukázania sklonov k agresivite obžalovaných, a tiež doplnenie znaleckého skúmania poškodených. V konaní bolo zabezpečené dostatočné množstvo dôkazov, najmä znalecké skúmanie poškodených, pričom zo záverov znalkyne PhDr. Aleny Kopányiovej, PhD. vyplynuli relevantné závery vo vzťahu k osobám poškodených, ktoré znalkyňa aj sama v rámci výsluchu na hlavnom pojednávaní potvrdila. Pokiaľ ide o doplnenie znaleckého skúmania vo vzťahu k obžalovaným, vzhľadom na jednoznačný záver o vine, nespochybniteľnú dôkaznú situáciu nebolo dôvodným neúmerne predlžovať konania nariadením znaleckého skúmania. Vo vzťahu k obžalovanému A. bol v konaní zabezpečený Znalecký posudok č. 29/2020 znalkyne MUDr. Slávky Lenerovej, a tiež Znalecký posudok č. 57/2001 znalkyne MUDr. Jaroslavy Struňákovéj, MPH, z ktorých spoločne vyplynuli pre ustálenie viny relevantné a dostačujúce závery. Obžalovaný v čase skutku trpel závislosťou od užívania viacerých psychoaktívnych látok, ktoré však neovplyvnili forenzne významným spôsobom jeho konanie. V čase spáchania skutku netrpel duševnou chorobou a bol schopný rozpoznať trestnú činnosť a protiprávnosť svojho konania, o to viac.

Vzhľadom na vyššie uvedenú argumentáciu tak odvolací súd konštatuje, že obžalovaný sa dopustil spáchania zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona. V čase spáchania skutku a rozhodovania okresného súdu, t.j. za účinnosti Trestného zákona do 06.08.2024 bola zákonom ustanovená trestná sadzba za tento trestný čin v rozmedzí 4 až 10 rokov (ktoré sa novelou Trestného zákona nezmenila), pričom okresný súd správne vychádzal z trestnej sadzby zníženej o polovicu, keďže v prípade oboch obžalovaných išlo o mladistvé osoby. Ukladal teda trest v rámci zníženej trestnej sadzby 2 až 5 rokov, so správnym ustálením poľahčujúcich ako aj priťažujúcich okolností. Keďže skutok v tejto veci spáchal obžalovaný skôr, ako bol mu bol doručený trestný rozkaz v trestnej veci Okresného súdu Senica sp. zn. 1T/68/2020 (dňa 19.08.2020), a tiež doručený trestný rozkaz v trestnej veci Okresného súdu Senica sp. zn. 2T/46/2020 (dňa 11.01.2021), bolo potrebné obžalovanému ukladať súhrnný trest podľa zásad na ukládanie úhrnného trestu v zmysle § 42 ods. 1 a § 41 ods. 2 Trestného zákona, čo aj okresný súd správne urobil. Zároveň musel obžalovanému ukladať

trest v rámci trestnej sadzby najprísnejšie trestnej, a to podľa § 189 ods. 2 Trestného zákona a zároveň trest prísnejší, ako bol ukladaný zrušenými výrokmi o treste za zbiehajúcu sa trestnú činnosť.

Trestný zákon vychádza zo zásady, že základným účelom a cieľom je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a ich páchatelmi. Zmysel existencie a prípadnej aplikácie noriem trestného práva je predovšetkým v tom, aby sa trestné činy buď vôbec nepáchali, alebo páchali v čo najmenšej miere. Ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov vrátane ochrany práv a slobôd jednotlivých občanov robí tak z trestu prostriedok sebaobrany spoločnosti pred trestnými činmi. Trest má však okrem toho pôsobiť výchovne, a to nielen na páchatel'a, ale aj na ostatných členov spoločnosti, pričom generálna prevencia sa má uskutočňovať prostredníctvom individuálnej prevencie. Ak sa teda páchatel'ovi zabráni aj v ďalšej trestnej činnosti, dáva sa tým najavo aj ostatným členom spoločnosti, ktoré správanie je nežiaduce, proti čomu je namierený Trestný zákon a takýmto spôsobom možno ovplyvňovať pozitívnu hodnotovú orientáciu občanov spoločnosti.

Vo vzťahu k ukladaniu trestu v tomto prípade odvolací súd poukazuje na to, že primárnym cieľom trestu uloženého mladistvému má byť predovšetkým jeho prevýchova v riadneho člena spoločnosti, obnovenie narušených sociálnych vzťahov mladistvého, začlenenie mladistvého do rodinného a sociálneho prostredia, z ktorého pochádza a zamedzenie páchania ďalšej trestnej činnosti. Pri trestaní mladistvého vystupuje teda do popredia popri preventívnej funkcii trestu a záujme na ochrane spoločnosti najmä výchovná funkcia trestu. Na druhej strane pri ukladaní trestu mladistvého je potrebné mať na zreteli, že jedným z hlavných cieľov trestného práva je ochrana spoločnosti, a preto prílišná tolerancia ku kriminálnemu správaniu mladistvých nie je na mieste.

Ustanovenie § 97 Trestného zákona definuje účel sankcií a výchovných opatrení a taktiež vymenúva okolnosti, na ktoré je potrebné prihliadnuť pri ukladaní trestu, ochranného opatrenia alebo výchovného opatrenia mladistvému. Pri definícii účelu trestu dáva Trestný zákon do popredia jeho výchovnú funkciu. Účelom trestu je predovšetkým vychovať mladistvého na riadneho občana, pričom trest má zároveň pôsobiť na predchádzanie protiprávnych činov (preventívna funkcia) a primerane chrániť spoločnosť (ochranná funkcia). Uložený trest má súčasne viesť k obnoveniu narušených sociálnych vzťahov a k začleneniu mladistvého do rodinného a sociálneho prostredia – socializačná funkcia.

Odvolací súd, zohľadňujúc výsledky vykonaného dokazovania nezistil dôvod, pre ktorý by mal pristúpiť k zmene uloženého trestu. Primárne je nutné uviesť, že ide o uloženie súhrnného trestu, ktorý súd ukladal za spáchanie zbiehajúcej sa trestnej činnosti obžalovaného, pričom samotný trest je len o 6 mesiacov dlhší, ako je ustanovená dolná hranica trestnej sadzby. Aj napriek tomu, že obžalovaný spáchal skutok ako mladistvý, a teda jeho rozumová a mravná vyspelosť bola v určitej miere dôvodom jeho nerozvážneho konania, nie je dôvod dávať obžalovanému, a tiež verejnosti pocit, že sa potrestaniu vyhne či trest zmierni len vďaka svoju nízkemu veku, resp. sa spoliehať práve na status mladistvého, čo by v konečnom dôsledku viedlo k motivácii mladistvých páchať protiprávnu činnosť spoliehajúc sa na to, že bude od potrestania upustený. Obžalovaný vedel, že pácha skutok na maloletých deťoch, on sám zneužil pocit tiesne, strachu a obáv poškodených na dosiahnutie vlastného uspokojenia. Obžalovaný bol navyše opakovane priestupkovo postihnutý, a rovnako odsúdený, čo len nasvedčuje tomu, že je potrebné pôsobiť naň uložením trestu odňatia slobody v trvaní 30 mesiacov, s určením dlhšej doby probačného dohľadu, a to vo výmere 3 roky. Znaleckým skúmaním bolo preukázané, že obžalovaný bol závislý od užívania rôznych návykových látok, protiprávnu činnosť páchal pod vplyvom týchto látok, a teda bolo nutné zamedziť mu v ich užívaní a tým posilniť jeho postoj a motiváciu k vedeniu riadneho života. Správne preto okresný súd ukladal obžalovanému aj povinnosť spočívajúcu v príkaze podrobiť sa psychologickému poradenstvu, ktoré bude pôsobiť podporne pri jeho náprave. Ako vyplynulo aj zo správy Centra pre deti a rodiny G., v prípade, kedy sa obžalovaný podrobuje poradenstvu je schopný zaujať k svojmu konaniu kritický postoj, je schopný svoje konanie a správanie korigovať, a teda podľa odvolacieho súdu má potenciál k úspešnej náprave. Obžalovaný je osobou v mladom veku, musí si uvedomiť, že páchaním akejkoľvek trestnej činnosti si pre seba môže časom privodiť aj uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody a tým sťaží možnosť riadneho uplatnenia v spoločnosti. Je len na ňom, ako naloží a aký postoj zaujme k uloženému trestu, ktorým mu okresný súd, a aj samotný prokurátor, ktorý nepodal odvolanie v jeho neprospech ponúkli šancu napraviť sa a viesť riadny život na slobode.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd odvolanie obžalovaného podľa § 319 Trestného poriadku zamietol ako nedôvodné.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0, čiže jednomyseľne podľa § 163 ods. 4 Trestného poriadku v spojení s § 170 ods. 6 Trestného poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.